

Руслана ПОТАПЕНКО

Університет Григорія Сковороди в Переяславі

«М'ЯКА СИЛА» РОСІЇ В ЛИТВИ: МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ

На сучасному етапі історичного розвитку Україна переживає складний період відстоювання власної незалежності в умовах російської військової агресії. Литва є тим політичним партнером, котрий виявив всебічну підтримку Україні. Проте, важливо постійно наголошувати, що стосовно Литви рф також має свій «стратегічний інтерес». Який вона реалізує за допомогою «м'якої сили». Контент пропонованого дослідження полягає у висвітленні ряду важливих питань пов'язаних з цілеспрямованим застосуванням росією «м'якої сили» на пострадянському просторі; спроба визначити інструменти та напрямки її впровадження; з'ясувати конкретні заходи впровадження цієї сили на території Литви в інтересах безпеки.

Irena DARGINAVIČIENĖ

Vilnius Gediminas Technical University

THE MULTILINGUALISM: LANGUAGE AND CULTURAL IDENTITY

Multilingualism is frequently related to globalization which is generally understood as openness that actualizes itself through various relationships occurring in a variety of areas. These relationships cover open flow of information, technology and innovation, exchange in goods and products, easier access to talents and new cultures, education, travelling, etc. The experience of multilingualism can be different across cultures. It may be voiced as the wish which communicates a total support to becoming a multilingual and gaining a gateway to the global world. It may also take the opposite trend and show a total disregard to other languages and cultures. However, today the tendency which recognizes that there are more advantages than disadvantages in becoming a multilingual person is being advocated by the larger society. Multilingualism can acquire different dimensions from the age of acquisition the second-third-etc. language and language proficiency, to the use of spoken languages in the community, the social status of spoken languages and cultural identity, development of cognition, etc. Specifically, the discussion centers on the question which considers the role of being a multilingual on the development of cultural identity and the relationship between multilingualism and cultural identity. Multilinguals can use the languages they speak to understand and appreciate other

cultures. Researchers agree that the use of other languages by multilinguals can influence the development of their personalities. The attitude of multilinguals to spoken languages can model their understanding of cultural values, shape their personality, and guide cultural identity.

Aušrelė TARANENKO

O. O. Potebnios kalbotyros institutas, Ukrainos nacionalinė mokslų akademija

LIETUVIŲ IR UKRAINIEČIŲ PARALELĖS KODIFIKUOJANT ŠIŲ KALBŲ LEKSIKĄ NAUJUOJU LAIKOTARPIU (NUO 1990 M.)

Per pastaruosius kelis dešimtmečius lietuvių ir ukrainiečių kalbose, kaip ir kitose šiuolaikinėse Europos kalbose, suaktyvėjo naujų žodžių kūrimo procesas, kuris siejamas su socialinio-ekonominio, politinio ir kultūrinio gyvenimo pokyčiais. Integracijos procesas ir su juo susiję pokyčiai sąlygoja naujų terminų, kuriems reikėtų ieškoti atitikmenų, atsiradimą. Tai politinė, kalbinė ir profesinė užduotis, kurios sprendimui daugeliui kalbų sukurti terminų centrai ar panašios institucijos. Europoje aptinkami du terminų kūrimo modeliai: į vakarus nuo vokiškai kalbančių šalių vyrauja lotyniškais ir graikiškais pagrindais pagrįsti terminai. Vokiškai kalbančiose šalyse ir į rytus nuo jų esančiose Vidurio Europos šalyse vyrauja nacionalinės terminijos kūrimo tendencija. Rytų Europos šalyse taip pat pastebima tendencija pritaikyti terminus kartu su šiuolaikinio gyvenimo reiškiniais. Lietuvių kalboje aiškiai vyrauja tendencija kurti savus terminus. Kadangi gyvenime reikia vis daugiau naujų žodžių naujai realybei žymėti, kalbininkai turi greitai reaguoti į gyvenimo diktuojamus poreikius. Kad žodį priimtų kalbėtojai, jis turi remtis kalboje jau egzistuojančia žodžių darybos tradicija. Tam reikia ištirti esamus žodžių darybos modelius. Pranešime atsekami ir lyginami metodai, kuriais lietuvių ir ukrainiečių kalbininkai susitvarko su naujų skolinių antplūdžiu, kuris tiesiogine prasme plūstelėjo į lietuvių ir ukrainiečių kalbas kartu su naujomis technologijomis, socialiniais ryšiais, darbo ir kita migracija ir kt. Buvo labai įdomu atsekti aktualius lietuvių ir ukrainiečių kalbų procesus ir rasti bendras tendencijas bei skirtumus.